

тази причина жената може да бъде и елемент на промяна” (Лиежоа 1999: 91). Съхранявайки традиционните ромски празници и обичаи, тя следи за спазване на редица норми и забрани, изпълнява множество обредни действия, бди над всичко, в което вярва, че ще спомогне за реализиране на основната ѝ мисия – опазване на семейството и съхраняване на етноса.

В ежедневието “Жената играе важна икономическа роля, която при относителна икономическа независимост се състои в задължението да осигурява всекидневното оцеляване на семейството (храна и дрехи). ...” (Лиежоа 1999: 91). Виждаме я в работилницата край мъжа си, намираме я да продава на панаира и пазара, да събира парите край танцуващата мечка, да обикаля с просешката торба на рамо, тя е баячка и гадателка, прости-тутка и танцьорка. И всичко това се реализира в рамките на социума съхранявайки ромската идентичност и култура.

Циганите/ ромите са хетерогенна етническа общност. Основната организационна единица е групата със своите специфични характеристики. Те са свързани с традиционния занаят, начина на живот (номадски или уседнал), изповядваната религия, груповото самосъзнание и груповата ендогамия, езика, собствените потестарни органи. Отчитайки тези характеристики, в началото на XX век Петуленгро (Бърнард Гилят-Смит)* прави

*Петуленгро (младият мъж)
сред приятели*

първата класификация на циганските групи в България. Разделя ги на *уседнали* - мюсюлмани (калайджии, демирджии, кошничари, музиканти) и християни (решетари, налбанти и др.) и *номади* – мюсюлмани (решетари, демирджии, колари, загунджии и др.) и християни (гребенари, бургуджии, рудари и др.)

В световната наука те са определени като **“Междугрупова етническа общност” (МЕГРЕО)** и

* Петуленгро (Б. Гилят-Смит, 1883-1973) в началото на XX век е английски вицеконсул в Турция. Четири години работи във Варна и чрез многобройните си пътувания има възможност да събере богата информация за циганите в региона. Своите статии публикува в издаваното в Англия списание на Асоциацията за цигански традиции “Наука за циганската традиционна общност” - Journal of the Gypsy Lore Society.